

DEDNO PRAVO

1. Pravica do dedovanja je temeljna ustavna pravica. V katero skupino človekovih pravic in svoboščin bi jo uvrstili? Uporabite že pridobljeno znanje o ustavni ureditvi Slovenije in v drugem poglavju Ustave RS poiščite ustrezno določbo.

2. Rešite naslednji primer tako, da odgovorite na zastavljena vprašanja.

Zakonca Tone in Marija sta imela sina Mateja in dve hčerki, Evo in Laro. Kdo in koliko bo dedoval po pokojnem očetu, če njegova žena Marija še živi, pred očetom Tonetom pa je že umrla hčerka Lara, ki ima sina Blaža in hčerko Dašo.

- a) Za kateri dedni red gre v tem primeru?
- b) Kdo in kolikšen delež zapustnikovega premoženja bo dedoval?
- c) Ali gre za primer dedovanja po vstopni pravici ali za prirast?

3. Danilo Samski je z oporoko vse svoje premoženje zapustil svoji sestri Evi. Njegovemu bratu Boštjanu se to ne zdi pravično. Ali ima brat Boštjan pravico zahtevati nujni delež?

- a) da
- b) ne

Utemeljitev: _____

4. Oporoka in pogodba sta pravni posel. Kaj ju razlikuje in kaj družijo?

5. Sestre Simona, Nataša in Ksenija, ki so podedovale premoženje po materini smrti, so se na zapuščinski obravnavi hudo sprle med seboj. Simona namreč trdi, da sta pohištvo in oprema v dnevni sobi njena lastnina in da ne spada v zapuščino, vendar se Nataša in Ksenija s tem ne strinjata.

Kaj bo storilo sodišče v navedenem primeru?

a)

b)

c)

č) po končani zapuščinski obravnavi izda sodišče posamični pravni akt, ki se imenuje_____

Kaj menite o navedenem ravnanju treh sester?

Kaj bi vi storili, da ne bi prihajalo do takšnih in podobnih sporov?

6. Kratica za Zakon o dedovanju je_____.

Oporočitelj lahko oporoko vselej_____.

Oporočitelj lahko dediču z oporoko odvzame nujni delež v korist potomcev, kar imenujemo_____.

Pravna podlaga za dedovanje ali_____.

Oporoka, ki jo napiše in podpiše oporočitelj sam se imenuje_____.

Vrsta dedne pogodbe: _____.

Kadar oporočitelj zapusti v oporoki kakšno stvar ali pravico določeni osebi, je to_____.

Kratica za obligacijski zakonik je _____.

Ena od možnih oblik oporoke:_____.

Dediščina ali_____.

Dedič o tem, ali sprejme zapuščino ali se ji odpove, poda pisno dedno_____.

Oporoka mora biti narejena v obliki in pod pogoji, ki jih določa_____.

Dediščina preide na dediče v trenutku zapustnikove_____.

Kratica za Zakon o notariatu je_____.

Povabilo sodišča osebam v primeru, ko ni znano, ali je kaj dedičev, je_____.

Ugotovljenemu ostanku zapustnikovega premoženja se doda vrednost vseh_____.

Po končani zapuščinski obravnavi izda sodišče_____ o dedovanju.

Dediči po prvem dednem redu so_____.

Popis in cenitev zapustnikovega premoženja napravi_____.

Eden od dedičev drugega dednega reda je lahko_____.

Če eden od zapustnikovih staršev umre pred zapustnikom, bo dedoval zapustnikov_____.

Od ugotovljene vrednosti zapustnikovega premoženja se odštejejo njegovi_____.

Malo za šalo, malo za res:

Profesor v predavalnici prayne fakultete: "Bogataš umre in zapusti svojim najbližjim skupaj milijardo tolarjev. Ženi zapusti tretjino, sinu in hčerki pa četrto, nečaku pa šestino svojega premoženja. Kaj dobi vsak od njih?"

"Svojega odvetnika!" soglasno odvrnejo študentje.

Vir: Frbežar, J. (1997): Najboljše šale o odvetnikih, Založba Mondena, Grosuplje.

UPRAVNI POSTOPEK:

1. Janez Novak ima stalno prebivališče na Poljanski 24 v Ljubljani. Z ženo Polono Novak Imata Družinsko podjetje Sonček, d. o. o., Prodaja otroških igračk, s sedežem na Ljubljanski 23 v Domžalah. V Mariboru, ki je rojstni kraj Janeza, obnavljata vikend.

Določite krajevno pristojnost za:

- Oddajo dohodnine Janeza Novaka_____
- Vlogo za uporabno dovoljenje podjetja Sonček, d. o. o., _____
- Vložitev zahteve za adaptacijo vikenda_____

2. Ustrezno vstavite manjkajoče besede tako, da uporabite vse navedene pojme: stalno prebivališče, davčni urad (2 – krat), glavni urad uprave RS.

Davčni zavezanci so dolžni vložiti napoved za odmero dohodnine na _____, kjer imajo _____. Na prvi stopnji bo odločal _____, na drugi stopnji o pritožbi zoper odločitev organa prave stopnje pa_____.

3. Ali je državni organ dolžan opraviti dejanje, za katero je zaprosen?

- a) DA
- b) NE

Kako imenujemo to dejanje?

- a) vloga
- b) zaprosilo
- c) prošnja

S katerim načelom je povezano tako delovanje državnih organov?

5. Janez Novak je vložil na upravni enoti vlogo za spremembo namembnosti nezazidljivega zemljišča v zazidljivo, ker bi rad zgradil hišo za sina. Prepričan je, da mu bo ugodeno, saj je uradna oseba, ki odloča, njegov najboljši prijatelj Polde Prijatelj. Da bi potekalo vse čim hitreje, je Janez povabil Poldeta na piknik. Hudo sta se sprla in Polde je v jezi, ko je odhajal, Janezu zagrozil, da bo njegova vloga zavrnjena.

Kakšne možnosti ima Janez?

1. a) Ali lahko zahteva izločitev uradne osebe po zakonu	DA	NE
b) Zakaj? _____		
2. a) Ali lahko zahteva izločitev uradne osebe na predlog	DA	NE
b) Zakaj? _____		
3. Kdo bo določal o zahtevku? _____		
Ali bo z zahtevkom uspel? _____		
Zakaj? _____		